

Uchwała Nr XXII/258/2016
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 29 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia **Rezolucji w sprawie wystąpienia do Rządu RP o weryfikację Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta z 19 lipca 2016r.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 486) oraz § 20 ust. 1, Statutu Województwa Opolskiego (j.t. Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2014 r. poz. 2201) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się **Rezolucję w sprawie wystąpienia do Rządu RP o weryfikację Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta z 19 lipca 2016r**, w treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Rezolucję, o której mowa w § 1, przekazuje się:

- Prezydentowi RP,
- Prezesowi Rady Ministrów,
- Marszałkowi Senatu RP,
- Marszałkowi Sejmu RP,
- Posłom i Senatorom RP,
- Eurodeputowanym regionu opolsko-dolnośląskiego,
- Wojewodom,
- Województwom RP, Związkowi Województw RP,
- Samorządom gmin, powiatów RP,
- Mieszkańcom Polski - za pośrednictwem środków masowego przekazu.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REZOLUCJA

w sprawie wystąpienia do Rządu RP o weryfikację Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statutu miasta z 19 lipca 2016r.

Sejmik Województwa Opolskiego wyraża stanowczy sprzeciw wobec trybu przyjęcia przez Rząd RP Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta z 19 lipca 2016r. Przyjęcie przez Rząd RP tego rozporządzenia bez zasięgnięcia opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu w części dotyczącej poszerzenia obszaru terytorialnego miasta Opole narusza podstawowe zasady demokratyczne. Rząd RP nie uwzględnił na etapie podejmowania decyzji, wyników konsultacji społecznych prowadzonych w sołectwach objętych wnioskiem prezydenta Opola oraz w samym Opolu, pomimo miażdżących dla wnioskodawcy wyników tych konsultacji jak i wysokiej frekwencji, wskazujących na olbrzymi sprzeciw społeczny dla tej inicjatywy.

Sejmik Województwa Opolskiego stoi na stanowisku pełnej integralności i nienaruszalności terytorialno - administracyjnej Województwa Opolskiego, którego fundamenty zostały określone: w ustawach z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz.U. Nr 96, poz. 603 ze zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2016, poz. 486), ogłoszonym przez Prezesa Rady Ministrów obwieszczeniem z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie wykazu gmin i powiatów wchodzących w skład województw (M.P. 2010, nr 48, poz. 654), oraz w strategii Województwa Opolskiego do 2020 roku przyjętej uchwałą Nr XXV/325/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r.

Sejmik Województwa Opolskiego jednoznacznie podkreśla, że dążeniem władz Województwa, od jego powstania 1 stycznia 1999 roku, jest stworzenie regionu otwartego na świat, wielokulturowego, regionu przyjaznego zamieszkaniu i konkurencyjnej gospodarki, regionu uczestniczącego we współpracy międzynarodowej, z dobrze wykształconym i aktywnym społeczeństwem. Sejmik Województwa Opolskiego potwierdza nieustanne podejmowanie i wspieranie działań, które zapewnią dynamiczny i zrównoważony rozwój, konkurencyjność, spójność społeczno – gospodarczą i przestrzenną regionu przy zachowaniu tożsamości, specyfiki dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych Śląska Opolskiego.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 486) do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa do kompetencji sejmiku województwa.

Na podstawie § 20 ust. 1 Statutu Województwa Opolskiego (j.t. Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2014 r. poz. 2201) w sprawach ogólnospołecznych Sejmik może uchylać apele i rezolucje.

Mając na uwadze treść zaproponowanej Rezolucji podjęcie uchwały należy uznać za konieczne i zasadne.

Samorząd terytorialny stanowi wyjątkową wartość w demokratycznym systemie władzy. Jest nie tylko formalnym potwierdzeniem idei subsydiarności i decentralizacji władzy w państwie, ale również praktyczną realizacją postulatu udziału wspólnot lokalnych w stanowieniu o swoich sprawach. Od momentu powstania, samorząd terytorialny umacniał swoją pozycję stając się gwarantem stabilnego rozwoju gospodarczego regionów oraz fundamentem budowania aktywności obywatelskiej.

Podczas posiedzenia 19 lipca 2016 r. Rada Ministrów podjęła decyzję o poszerzeniu z dniem 1 stycznia 2017 r. granic administracyjnych Opola o tereny 12 sołectw z gmin Komprachcice (Chmielowice i Żerkowice), Prószków (Winów), Dąbrowa (Karczów, Wrzoski i Sławice) oraz Dobrzeń Wielki (Czarnowąsy, Krzanowice, Świerkle, Borki, Dobrzeń Mały i Brzezcie), przyjmując stosowne rozporządzenie. Powiększenie Opola zostało usankcjonowane decyzją Rządu, pomimo wielkich społecznych protestów mieszkańców anektowanych wsi, lokalnych władz, negatywnych wyników przeprowadzonych konsultacji oraz pomimo **braku opinii** Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) w przedmiotowej sprawie, która miała zostać wydana na posiedzeniu w dniu 20 lipca br.

W województwie opolskim od kilku miesięcy trwa bardzo intensywna dyskusja związana z planami Prezydenta Opola Arkadiusza Wiśniewskiego. Atmosfera tej dyskusji, ze względu na fakt, iż dotyka ona w sposób bezpośredni ludzi, jest momentami bardzo gorąca i niezwykle emocjonalna. Po podjęciu pozytywnej decyzji przez Radę Ministrów konflikt uległ zaostrzeniu. Gminy dotknięte planami Prezydenta Arkadiusza Wiśniewskiego stanowią bowiem faktyczne wspólnoty społeczne, które charakteryzują się utrwaloną, wielowiekową historią oraz kulturą, a także intensywnym rozwojem ekonomicznym, infrastrukturalnym oraz gospodarczym. Współczesny kształt i charakter ww. gminy zawdzięczają wspólnemu

wysiłkowi swych mieszkańców oraz lokalnych samorządowców, zaś zamierzenia władz Miasta Opola prowadzą do zniweczenia tego dorobku.

W demokratycznym państwie wszelkie ewentualne zmiany terytorialne powinny odbywać się za zgodą wszystkich zainteresowanych stron - samorządów, wyrażoną uchwałami rad gmin, powiatów i województw. Także z braku poszanowania tych podstawowych wartości, plan powiększenia Miasta Opola budzi spore kontrowersje oraz postrzegany jest w kategorii prowadzenia bezwzględnej polityki, ukierunkowanej na jednostronne korzyści. Już bowiem sama forma ogłoszenia ww. projektu, która odbyła się za pośrednictwem mediów, bez wcześniejszych spotkań z zainteresowanymi stronami, jak również fakt przyjęcia przez Radę Miasta Opola uchwały intencyjnej, mimo wielkiego sprzeciwu społecznego (94 do 99 % głosów przeciw w konsultacjach przy wysokiej frekwencji na poziomie od 40 do nawet 60% uprawnionych do głosowania), świadczy o ignorowaniu podstawowych zasad demokracji i dialogu, które są podstawą w procesie budowania zaufania społecznego oraz stanowią kluczowy paradygmat w państwie, w którym głos każdego obywatela ma zasadnicze znaczenie.

Podczas procedowania wniosku władz samorządowych miasta Opola kierowanego do Rządu RP, w odczuciu radnych sejmiku województwa opolskiego, doszło do naruszenia Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego. Artykuł 4 u.6 tego dokumentu mówi, iż „wspólnoty lokalne powinny być konsultowane, na ile to możliwe, w dogodnym czasie i we właściwy sposób, podczas procesów planowania i podejmowania decyzji we wszystkich bezpośrednio je dotyczących kwestiach” oraz bezpośrednio artykuł 5 – „Ochrona granic terytorialnych wspólnot lokalnych” mówi, iż „W sprawach jakiegokolwiek zmiany lokalnych granic terytorialnych odpowiednie wspólnoty lokalne powinny być odpowiednio konsultowane, ewentualnie drogą referendum tam, gdzie prawo na to zezwala”. Na uwagę zasługuje fakt, iż Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zmian granic administracyjnych podjęte zostało 19 lipca 2016r, w przeddzień posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przedmiotowe rozporządzenie nie było również opiniowane przez służby odpowiedzialne za prawidłowość przebiegu procesu legislacyjnego tego aktu prawnego, pod warunkiem uzyskania stosowanej opinii KWRiST. Stąd też występują przesłanki do wysunięcia podejrzenia, że przedmiotowa decyzja Rządu mogła zostać podjęta przy braku pełnej wiedzy na temat skali protestu i niezadowolenia społecznego, który powstał na skutek podjętej przez miasto Opole inicjatywy.

Negatywne stanowiska w sprawie poszerzenia granic administracyjnych Opola, wyraziły Rady tych gmin, Rada Powiatu Opolskiego, Konwent Starostów Powiatów woj. opolskiego oraz Sejmik Województwa Opolskiego. Gremia te negatywnie oceniały zarówno samą inicjatywę, jak i styl prowadzenia debaty publicznej przez Prezydenta Opola oraz podkreślały, iż wszelkie próby wytyczania na nowo granic gmin, powiatów i województw powodują chaos instytucjonalny i wiążą się z ogromnymi kosztami finansowymi oraz społecznymi. Inicjatywa ta również może zagrażać harmonijnej dystrybucji środków unijnych, niezbędnych dla rozwoju Województwa Opolskiego, a przede wszystkim podważa zaufanie mieszkańców do władz państwowych oraz instytucji samorządu terytorialnego.

Ze strony gmin, które na skutek powiększania się obszaru administracyjnego miasta Opole tracą wpływ podatkowe sołectw objętych „wchłonięciem”, przedstawiane są racjonalne argumenty wskazujące, iż odebranie tych obszarów skutkować będzie olbrzymimi kłopotami dla budżetów tych gmin. Dotyczy to praktycznie każdej z gmin. Gmina Dobrzeń Wielki, która jest płatnikiem „Janosikowego” z tytułu lokalizacji na jej terenie Elektrowni Opole traci ponad 50% swoich dochodów, co w obliczu zobowiązań do wnoszenia „Janosikowego” przez następne 2 lata doprowadzi do postawienia gminy pod zarząd komisaryczny z powodu braku możliwości przyjęcia budżetu. Do decydentów nie trafiały argumenty okolicznych gmin, wskazujące, iż Opole nie jest ograniczone brakiem powierzchni na rozwój, zagęszczenie mieszkańców na km.2 w grupie miast wojewódzkich należy do jednych z najniższych w kraju, a po zakładanym powiększeniu ten wskaźnik będzie jeszcze niższy. Powierzchnia Opola, po poszerzeniu granic administracyjnych wzrośnie z 96,5 km2 do 148,8 km2, co oznaczać będzie, iż powierzchnia Opola będzie większa od powierzchni Barcelony czy Paryża. Wizja większego Opola przesłoniła rzetelną dyskusję i skutkuje olbrzymim protestem społecznym. Konflikt wokół tej inicjatywy powoduje również perturbacje w działaniu Aglomeracji Opolskiej, w której uczestniczy 20 gmin, a która została utworzona dla zapewnienia lepszego rozwoju i wspólnych przedsięwzięć „centrum regionu” z zaangażowaniem środków europejskich.

Kolejnym dowodem na to, iż działania Pana Prezydenta Wiśniewskiego spotykają się z coraz większym oporem społecznym, jest fakt narastającej fali protestów i blokad dróg. W opinii osób obiektywnie przyglądających się przebiegowi projektu powiększania Opola, Wojewoda Opolski w sposób selektywny przekazał opinię do wniosku skierowanego do Rządu RP, nie przedstawiając chociażby negatywnych stanowisk, które w tej sprawie zostały

przyjęte przez Rady poszczególnych gmin, stanowiska Konwentu Starostów Powiatów Woj. Opolskiego, Stanowisko Sejmiku Województwa Opolskiego. Pisma z tymi stanowiskami zostały skierowane bezpośrednio do Pani Premier.

Z powyższych względów celowym wydaje się dokonanie analizy całego trybu postępowania i podjętego Rozporządzenia przez Rząd RP, aby ten precedens zawłaszczania terenów nie stał się praktyką w zapędach niektórych samorządów.